

Over Sundet ligger asyl- himmeriget

Sverige gav sidste år flere opholdstilladelser end sine nordiske broderlande tilsammen. Men grænsen er ved at være nået, mener kritikerne. På asylcentret i Malmø håber de ankomne bare på en bedre tilværelse.

FLYGTNINGE

På herretoilettets grå betonvægge har en optimistisk sjæl skrevet tre ord med sort tusch. Formentlig i håb om, at stedet her – Malmøs modtagecenter for asylansøgere – kan sikre ham mad i maven og fred i sindet.

Ved siden af de tre ord har andre besøgende prentet deres navne og datoen for deres ankomst ind i toiletvæggen som milepæle. Med sirlig kalligrafi har en tredje skrevet *jannah* – arabisk for 'himmerige'.

Væggen er et godt billede på den virkelighed, der hver dag udspiller sig på asylcenteret i Malmø. Ude i ankomsthallen venter de nyankomne i lange køer foran registreringsdesken, før de sidst på dagen samles op af busser, der kører dem til en seng for natten. Børn skrider, mænd råber. Kvinder mader deres børn, og flere af de ældste ansøgere tager sig en siddende lur på træbænke.

Hver dag ankommer nye familier langvejs fra med håb om en ny tilværelse i det svenske *folkhem*. Langt de fleste kommer fra Syrien. Det borgerkrigshærgede land har sendt millioner på flugt, og endemålet for mange er Sverige. Asylhimmeriget. Spørg bare 38-årige Kamal Syrii:

»Jeg har venner, som bor i Sverige. Der bor mange syriere i Sverige, så det er bedre for os at være her end i et land, hvor alt er fremmed«, siger han på arabisk og et par

gloser svensk, som han har lært af en ven. Med 'os' mener Kamal sig selv og sin 2-årige datter, Mina, der leger med en bamse i vinduet. Moderen er stadig i Tyrkiet og venter på at komme samme vej.

»Det er en farlig og dyr rejse. Men Sverige er det bedste land i Europa, hvis man vil have asyl. Det ved alle«.

Kamal Syrii er ikke den eneste flygtning, der har fået den idé. Sverige forventer at modtage 60.000 asylansøgere i år. Godt halvdelen anslås at komme via Danmark, og de, som kommer fra Syrien, får permanent opholdstilladelse med det samme – en beslutning, Sverige var det første land i EU til at træffe. I runde tal gav Sverige sidste år asyl til 29.000 flygtninge, mens de tilsvarende tal var 6.000 i Norge, 4.000 i Danmark og 2.000 i Finland.

Det er derfor, Politiken er på besøg. For hvordan kan det lade sig gøre at give ophold til så mange, uden at samfundet kolliderer? Hvorfor fylder asyldebatten tilsyneladende langt mere i Danmark, hvor vi kun modtager en brøkdel af, hvad svenskerne gør? Og volder asylstrømmen til Sverige slet ikke landet problemer?

»Man kan vel godt sige, at Sverige er blevet kendt som et positivt land, når det kommer til asylansøgere. Det er vist også ret tydeligt, hvis du ser dig omkring«, siger Kristina Romdhani, mens vi forlader ankomsthallen og passerer et par tolkelokaler og et sundhedsrum, hvor asylansøgere med skavanker kan henvende sig.

Romdhani er chef på centeret og ansvarlig for at modtage en flygtningestrøm, der får asylcentre i Danmark til at ligne forladte spøgelsesbyer. Sidste år modtog hendes center 12.000 asylansø-

VENTETID. 40-årige Ibrahim Hassan venter på at tage opstilling foran et hvidt baggrundslærred og lade sig fotografere ved registreringen på modtagecentret i Malmø. Foto: Jacob Ehrbahn

gere, og Malmø-afdelingen er bare et af en hel række modtagecentre i hele Sverige.

»Vi har en speciel indstilling i Sverige. Og vi har taget en beslutning om, at når der nu ikke er udsigt til, at syrerne kan vende hjem inden for en overskuelig tids-horisont, så er det bedre at få dem integreret hurtigst muligt i det svenske samfund«, siger Kristina Romdhani.

Snakken i køkkenet

Imidlertid er integrationsproblemerne ikke mindre i Sverige end i Danmark, mener en række borgerlige og konservative svenske debattører. De anklager de svenske medier for det, de kalder for et »asylbedrageri« – en i deres øjne bevidst fortælling af problemer afledt af den voldsomme

flygtningestrøm, som i anstændighedens navn ikke må sættes til debat.

Tidligere på ugen skrev journalist Gunnar Sandelin i en kronik her i Politiken, at »den offentlige debat i Sverige bygger på det, der kaldes et 'værdigrundlag', og det indebærer, at dogmer om mangfoldighed, ligeværd og 'der findes ikke noget os og dem' ikke må anfægtes«.

Sandelin er medforfatter til bogen 'Invandring och mörkläggning', der udkom sidste år, men som ikke blev anmeldt i de større aviser. Sandelin hævdede, at den massive indvandring risikerer at få Sverige til at kollapse, og forudså, at hele kvarterer kunne ende som lovløse zoner med ildspåttelser og stenkastende utilpassede nysvenskere. To måneder efter bogens udgivelse stod dele af Stockholm-forstæderne Husby, Rinkeby og Södertälje i flammer. Unge satte ild til containere og kastede sten efter politiet.

Siden er snakken gået i køkkenet i folkehjemmet, mener kritikerne. Blandt dem

er Marika Formgren, der sidste år blev fyret som lederskribent fra Coreen, en af Sveriges største regionalaviser, for at skrive kritisk om flygtningestrømmen.

»Begrebet *svenska folket* bruges mindre og mindre. Det er blevet skammeligt. For som Miljøpartiet siger: »Svensk er alle dem, som har taget tunnelbanen i Stockholm«, siger hun.

»I dag har Sverige det største arbejdsløshedsgab mellem indvandrere og etniske indfødte borgere af alle OECD-lande. Og i fremtiden vil Sverige få dobbelt så store integrationsproblemer som i Danmark. Det skal vi da kunne diskutere«.

Kulturchef på Svenska Dagbladet Daniel Sandström mener, at »udfordringen er at have en fri debat, uden at den bliver fremmedfjendtlig«.

»Der er meget debat om, hvad man kan sige og ikke kan sige. Men jeg mener, at Dansk Folkepartis fremgang viser, at den danske debat har normaliseret nationalismen og fremmedfjendtligheden«.

SERIE

FLYGTNINGENE OVER SUNDET

Sverige modtager langt flere flygtninge end Danmark og venter godt 60.000 asylansøgere i år. I en serie undersøger Politiken flygtningestrømmen, dens udfordringer, og hvordan den påvirker arbejdsløsheden, kriminaliteten og fremmedhadet. Og om Danmark kan lære af Sverige.

På asylcenteret er 40-årige Ibrahim Hassan fra Syrien ved at gøre sig klar til registreringen: »Nu håber jeg bare, mit liv bliver bedre«, siger han og undskylder sig for at gå på toilettet. Derude, hvor der på væggen med tre ord står: *I love Sweden*.
jakob.sheikh@pol.dk

Aktivisten: Jeg skal også nok få svigerfar med

Det kræver 20.260 underskrifter for et nyt parti at stille op til Folketinget. Ved hjælp af en neongrøn fjerboa nærmer 13 aktivister fra Alternativet sig målet.

POLITIK

JAKOB MARSCHNER

Empati er en af de seks grundværdier, det nye parti Alternativet vil føre politik på. Det ser man med det samme, da syv mænd og seks kvinder en mandag aften mødes for at blive bedre til at samle underskrifter ind for partiet.

»Vi vil gerne høre, hvordan I har det. Hvordan går det for jer derude«, spørger Maja Krog, kampagneansvarlig for København og certificeret kaospilot fra den uddannelse, som partistifter Uffe Elbæk skabte, før han gik ind i politik.

Det går ret blandet for folk. En i flokken gør sig den erfaring, at hendes venner ikke vil skrive under, fordi de ikke ved, hvad Alternativet er – og »fordi jeg ikke kan forklare, hvad det er«. En anden oplever, at »rigtig mange brokker sig, og så bliver man skuffet, når de også siger nej til at deltage i et projekt som det her«. Mens en ung kvinde kan fortælle, at hun fik 30 underskrifter i hus på sin højskole på bare en enkelt morgensamling.

De 13 frivillige er kaldt til møde lige over partilokalerne. Eller rettere 'lokalet', for Alternativets hovedkvarter i Huset i Magstræde deler partiet med andre. En etage højere oppe ligger cafeen Salon K med gardiner i citronsmørfuglens lysegule farver – og et stukloft med hjertes, drager og dyr med mange fødder. Baren her er lukket, stolene står med benene i vejret på den.

Og så er der gulplads, masser af gul-

BLIKFANG. En fjerboa var god til at skabe opmærksomhed, da Christina Hansen samlede underskrifter ind for at sikre Alternativet ret til at stille op til næste folketingsvalg, så den kommer med igen. Foto: Miriam Dalsgaard

plads. Den bruger Maja Krog, da hun vil præsentere de 13 aktivister for nye opgaver. Hun skriver dem ned med spritussch på A4-papir, fordeler så arkene på gulvet: 'YouTube', 'Loppemarkeder (for at rejse penge)', 'Rekrutter frivillige', 'Løbesedler' og 'Synlighed – Dronning Louises Bro', står der på dem.

»Jeg kombinerer de her to«, forklarer Maja Krog, »fordi vi har haft en rigtig god oplevelse og været meget synlige på

Dronning Louises Bro. Lad os nu prøve at gå ud til en opgave, hvor vi umiddelbart har en interesse«.

Folk fordeler sig jævnt ved sedlerne. En ung fyr stiller sig midt imellem 'Løbesedler', 'YouTube' og 'Rekrutter frivillige'. Han er frisk på alle tre. To deltagere går over i et hjørne.

Skriggrønne boer hjælper

Med folk på plads til nye opgaver går Maja Krog i dybden med synligheden på gaden. At samle underskrifter ind på faste steder giver genkendelighed, bliver deltagere ret hurtigt enige om.

Christina Hansen, en af de 13 aktivister, fremviser to skriggrønne fjerboaer, der for nylig var en vigtig rekvisit, da hun og en veninde samlede underskrifter på

Dronning Louises Bro. De gjorde fjerboaerne fast til en stige, som de dernæst forsynede med partiets plakater. Synlige langt væk og pirrende for nysgerrigheden gjorde boerne deres til en succesfuld kampagne på broen.

»Vi tænkte, at det måske ville være kikset, hvis vi ligefrem tog fjerboaer på. Men i Alternativet har vi en værdi om at være generøse, og jeg forbinder fjerboaer med at være generøs. Måske er det pjattet, men det virkede«, siger Christina Hansen.

Således inspireret vil mødeleder Maja Krog nu lodde entusiasmen blandt folk. Hun stiller sig midt i lokalet:

»Brug nu jeres krop til at tilkendegive, hvor I er henne. Og placér jer i lokalet, efter hvor lang tid I vil bruge på at samle underskrifter i den kommende uge«.

Hun tager hænderne over hovedet, smiler bredt og fortsætter:

»Gør sådan her, hvis I har det sådan, at I vil sætte super meget tid af. Og gå så ned i denne her ende af rummet«.

Så kryber hun let sammen, retter hovedet ned mod maven og tager hænderne helt ind til kroppen:

»Men har I det sådan, at ja, ja, jeg vil da godt poste et opslag på Instagram og Facebook, så gør I sådan her og går ned i den anden ende af rummet«. Med hænderne højt over hovedet går alle de 13 aktivister ned i den entusiastiske ende af rummet.

For turen går på gaden, præsenterer Maja Krog en spilleregul. Hun finder en stak klistermærker frem. De viser Alternativets logo streget over med skriggrønt.

»Hvis I møder folk med sådan et, må I ikke kontakte dem, for så har de allerede været højt over hovedet går alle de 13 aktivister ned i den entusiastiske ende af rummet.

»Jeg er ikke helt lykkelig over, at sådan nogle mærkater kommer til at hænge rundt omkring«, svarer en af de 13 aktivister.

»Ja. Men det er der ikke noget at gøre ved«, smiler Maja Krog tilbage.

Kaos på Borgen giver momentum

To og to går aktivisterne ud i aftenmørket. Sophie Løhr og Majken Meedom har vidt forskellig baggrund. Løhr underviser i erhvervsøkonomi og har i et år været en del af Uffe Elbæks gruppe af frivillige. Meedom er syerske og havde aldrig betjent en computer, da hun hørte Elbæk i radioen og blev tændt af Alternativets tanker om bæredygtighed. To måneder senere skriver hun nyhedsbreve og er tovholder for Alternativets frivillige over hele København. De to aktivister går mod Storke-springvandet. Sophie Løhr har sat et klistermærke fast på sin pande. Ved springvandet ser de tre unge fyre.

»Hej, vil I ikke støtte demokratiet«, spørger Sophie Løhr.

Det vil de tre for så vidt gerne, en af dem også med en vælgererklæring. En anden

er makedoner og kan ikke skrive under. En tredje vil ikke, han får et klistermærke.

»Jeg spørger sådan her, fordi det er vigtigt at fortælle, at det ikke er en stemmeseddel, men en støtteerklæring om, at vi må stille op. Det er ikke alle, der ved, at man skal være opstillingsberettiget«, forklarer Sophie Løhr.

»Jeg kan godt mærke, at der er mere momentum nu, fordi det har været ikke meget kaos på Borgen – med Dong-sagen og med SF. Flere har fået den holdning, at det, der sker lige nu, ikke er godt nok. Jeg kan også mærke, at folk begynder at tage os seriøst – at vi virkelig vil noget andet«.

Dagen forinden var hun sammen med sin familie.

»Jeg prøvede at hverve min svigerfar i går. Men han sagde: »Nej, jeg støtter ikke Uffe Elbæk, han er ikke min kop te«. Og jeg sagde: »Nej Finn, for fanden, det er jo ikke Uffe Elbæk, du støtter. Det er demokratiet!«. Så gik jeg ikke længere, for så kunne han få lov at sidde der, mens alle de andre skrev under«.

Majken Meedom kigger op mod et neonskilt på Strøget. Og kigger ned igen med et smil:

»Og jeg skal også nok få svigerfar med«. indland@pol.dk

SERIE

FEM DAGE MED ALTERNATIVET (4)

Politiken følger i denne uge Alternativet, det nye parti, som tidligere kulturminister Uffe Elbæk præsenterede 27. november 2013. Partiet har inviteret alle interesserede til at være med til at formulere sit program, og serien vil både komme med i det politiske værksted og ud blandt græsrodderne, der arbejder med at opbygge organisationen.